2022. évi ... törvény

egyes gyermekvédelmi és szociális intézkedésekről

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása

1. §

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 66/A. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az ötven fő feletti, fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyek számára tartós ápolást, gondozást nyújtó intézmény nem állami vagy egyházi fenntartója 2025. december 31-ig az európai uniós finanszírozású projekt keretében kialakított új támogatott lakhatási férőhelyek számával csökkenti az ötven fő feletti, fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyek számára tartós ápolást, gondozást nyújtó intézményei férőhelyeinek számát.

(5) Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv az európai uniós finanszírozású projekt keretében kialakított, a (4) bekezdés hatálya alá nem tartozó új támogatott lakhatási férőhelyek számával 2025. december 31-ig országos szinten csökkenti az ötven fő feletti, fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személyek számára tartós ápolást, gondozást nyújtó intézmények férőhelyeinek számát.”

2. §

Az Szt. 92/D. §-a a következő (5)-(8) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az (1) és (2) bekezdés szerinti képzésre kötelezett személy a képzésre a szociálpolitikáért felelős miniszter, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által együttesen kijelölt szerv által vezetett jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartás online felületén jelentkezik.

(6) A jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartás célja az (1) és (2) bekezdés szerinti képzésre kötelezett személy továbbképzésre, vezetőképzésre való jelentkezésének biztosítása, valamint a továbbképzés, vezetőképzés elvégzését igazoló dokumentáció kiállításának elősegítése.

(7) A jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartás tartalmazza az (1) és (2) bekezdés szerinti képzésre kötelezett személy
a) 92/F. § (1) bekezdése szerinti adatait,
b) állampolgárságát,
c) nemét,
d) lakó- és tartózkodási helyét,
e) Társadalombiztosítási Azonosító Jelét,
f) adóazonosító jelét,
g) személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványa típusát és okmányazonosítóját és
h) működési nyilvántartási számát.

(8) A jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartásból törölni kell annak a személynek az adatait, aki
a) elhunyt,
b) foglalkozása gyakorlásától eltiltó jogerős bírósági határozat hatálya alatt áll, vagy

c) már nem áll munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban az intézménnyel."

3. §

Az Szt. a következő 140/B. §-sal egészül ki:

„140/B. §

2023. január 1-jétől új népkonyha a szolgáltatói nyilvántartásba nem jegyezhető be."

4. §

Az Szt.
a) 24/C. § (1) bekezdésében a „Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: SZIN Nonprofit Kft.) a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervében megvalósuló, az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs program (e § alkalmazásában a továbbiakban: Program)" szövegrész helyébe a „Kormány által, a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervében megvalósuló, az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs program (e § alkalmazásában a továbbiakban: Program) megvalósítására kijelölt jogi személy, a Program" szöveg,
b) 24/C. § (2), (3), (4) és (5) bekezdésében a „SZIN Nonprofit Kft." szövegrész helyébe a „Program megvalósítására kijelölt jogi személy" szöveg,
c) 132. § (1) bekezdés *n)* pontjában a „hatóság" szövegrész helyébe a „hatóság, a 24/C. § szerinti jogi személy" szöveg

lép.

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

5. §

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 23. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének nyolcvan százalékát meg nem haladó mértékű részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén a megelőlegezett gyermektartásdíj összege az (1) bekezdésben meghatározottnál alacsonyabb összegben is megállapítható."

6. §

A Gyvt. 33. § (2) bekezdése a következő *i)* ponttal egészül ki:

(A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni kell)

„*i)* – ha a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyezték el – a törvényes képviselet ellátásának módjáról, egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő kirendelésének lehetőségéről, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek ezzel kapcsolatos véleménynyilvánítási lehetőségéről és panaszjoga gyakorlásáról."

7. §

A Gyvt. 37/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha
a) az otthont nyújtó ellátás megszűnésének oka az, hogy a gyermek betöltötte a 18. életévét,
b) az utógondozói ellátás megszűnésének oka az, hogy a fiatal felnőtt betöltötte az utógondozói ellátásra jogosító életkort, vagy
c) az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek különleges ellátási szükséglete a 3. életévének betöltése miatt szűnik meg,
a gyermek, fiatal felnőtt jogosultsága, ellátási szükséglete a meghatározott életkor betöltését követő napon szűnik meg."

8. §

A Gyvt. „Gyermekek átmeneti otthona" alcíme a következő 50/A. §-sal egészül ki:

„50/A. §

A gyámhatóság a családjában nevelkedő, emberkereskedelem áldozatává vált gyermeket, ideértve azt a gyermeket is, aki esetében fennáll a veszélye annak, hogy emberkereskedelem áldozata, a védelembe vételével egyidejűleg, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére legfeljebb hat hónapra elhelyezi az emberkereskedelem áldozatává vált gyermekek ideiglenes befogadására kijelölt, speciális terápiás ellátást biztosító gyermekek átmeneti otthonában. Az elhelyezés az intézményvezető javaslatára és a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére további hat hónappal meghosszabbítható."

9. §

A Gyvt. 63. § *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekvédelmi szakszolgáltatás)
„*b)* biztosítja az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermek törvényes képviseletének ellátását, valamint biztosítja a feltételeket a gyermekvédelmi gyámi feladatok ellátásához és a gyermekvédelmi gyámnak a gyermek gondozási helyével történő együttműködéséhez,"

10. §

A Gyvt. 66/G. § (1) bekezdés *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működtetőnek gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával kell gondoskodnia)
„*c)* a nevelőszülő, a különleges nevelőszülő segítéséről, ha a nevelőszülő, különleges nevelőszülő egyidejűleg legalább három különleges ellátási szükségletű vagy kettős szükségletű gyermek teljes körű ellátását biztosítja,"

11. §

(1) A Gyvt. 85. § (2) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő gyámként történő kirendelését, ha)

„a) a nevelőszülő már legalább két éve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll,”

(2) A Gyvt. 85. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A gyermekvédelmi gyám együttműködik a gyermek gondozási helyét biztosító nevelőszülővel, gyermekotthonnal vagy más gondozási hellyel.”

(3) A Gyvt. 85. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) A gyermek az egyes gyámi feladatok ellátására kijelölt nevelőszülő gyámi feladatainak ellátásával kapcsolatban a gyermekvédelmi gyámhoz fordulhat, aki a gyermek jelzését, panaszát köteles kivizsgálni.”

12. §

A Gyvt. „A gyermekvédelmi gyám kirendelése és jogállása” alcíme a következő 85/A. §-sal egészül ki:

„85/A. §

A gyermekvédelmi gyám a gyermek érdekének érvényesítése és gyámi feladatai ellátása érdekében a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium honlapján közzétett egységes elvek és módszertan (a továbbiakban: gyermekvédelmi gyámi módszertan) alkalmazásával jár el.”

13. §

A Gyvt. 87. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A gyermekvédelmi gyám hozzájárulhat a gyermek képmásának és hangfelvételének elkészítéséhez, valamint felhasználásához, ha
a) az nem ellentétes a gyermek érdekével, és
b) ahhoz az ítélőképességének birtokában lévő gyermek hozzájárult.”

14. §

(1) A Gyvt. 135. § (1) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki:

[A 15. § (1)–(5) bekezdésében és a 143. § (6) bekezdésében meghatározott ellátások, intézkedések nyújtása és megtétele, mindezek ellenőrzése, valamint biztosítása során az e törvényben meghatározott jogok érvényesülésének elősegítése céljából a (2) bekezdésben meghatározott adatok kezelésére jogosult]
„*k)* a miniszter, a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter.”

(2) A Gyvt. 135. § (3a) bekezdése a következő *e)–h)* ponttal egészül ki:

(A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben)

„*e)* a nevelőszülőnek jelentkező személy és a nevelőszülő 5. § *t)* pontja szerinti adatainak, társadalombiztosítási azonosító jelének, a nevelőszülői tevékenységre való alkalmasság vizsgálatára, felülvizsgálatára és a működtető döntésére vonatkozó adatoknak, dokumentumoknak a rögzítése a nevelőszülői alkalmassági alrendszerben,

f) a nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában, vagy támogatott lakhatásban elhelyezett, illetve a gyermekvédelmi szakértői bizottság által elhelyezni javasolt gyermekek számának a rögzítése a szakellátott gyermekek nyilvántartásának alrendszerében,

g) a nevelésbe vett gyermekeket fogadó nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában, vagy támogatott lakhatásban, valamint az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek vagy utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek ellátását biztosító nevelőszülőnél és gyermekotthonban lévő üres férőhelyek rögzítése a gondozási helyek férőhely-nyilvántartási alrendszerében,

h) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője által kijelölt, az eseti gyámi, gyermekvédelmi gyámi és helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatokra kirendelhető személyek 5. § *t)* pontja szerinti adatainak és társadalombiztosítási azonosító jelének a rögzítése a gyermekvédelmi gyámi alrendszerben”

(történik.)

15. §

A Gyvt. 139. §-a a következő (1e) bekezdéssel egészül ki:

„(1e) A 15. § (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja, valamint a 15. § (3) bekezdése szerinti ellátást nyújtó szolgáltatók az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti adatok tekintetében a nyilvántartási kötelezettségüknek a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben történő adatrögzítéssel tesznek eleget.”

16. §

A Gyvt. a következő 139/B. §-sal egészül ki:

„139/B. §

(1) A nevelőszülői hálózat működtetője az 55. § (5) bekezdés *a)* pontja szerinti nyilvántartási kötelezettségének a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer nevelőszülői alkalmassági alrendszerében tesz eleget.

(2) A nevelőszülői alkalmassági alrendszerben szereplő adatokat

a) a nevelőszülőnek jelentkező személy alkalmatlanságának megállapításáról szóló döntés napjától számított, vagy

b) nevelőszülő esetén a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony megszűnését követő

15 év elteltével törölni kell.

(3) A szolgáltatói nyilvántartásba be nem jegyzett nevelőszülői hálózat fenntartója a nevelőszülőnek jelentkező személyek alkalmassági vizsgálatának lefolytatása céljából ideiglenes belépési jogosultságot igényel a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer nevelőszülői alkalmassági alrendszeréhez. Ha a jogosultság igénylését követő 6 hónapon belül a fenntartó nem nyújt be kérelmet a nevelőszülői hálózat szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzése iránt, a fenntartó ideiglenes belépési jogosultságát és a fenntartó által a nevelőszülői alkalmassági alrendszerben rögzített adatokat törölni kell.”

17. §

A Gyvt. 141. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„141. §

A területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője tartja nyilván a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer 135. § (3a) bekezdés *f)-h)* pontja szerinti alrendszereiben az ott meghatározott adatokat.”

18. §

A Gyvt. 162. § (2) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„*k)* a gyermekvédelmi szakellátásban és a javítóintézetben foglalkoztatott személyek képzésére, a képzés szakmai és vizsgakövetelményeire, a képzés- és a vizsgaszervezés szabályaira, a vizsgaelnöki névjegyzékre, valamint a gyermekvédelmi gyámok számára szervezett központi oktatási program szervezésére, szakmai és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályokat,”

19. §

A Gyvt.

1. 4. § (3) bekezdésében a „házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003/EK tanácsi rendelet” szövegrész helyébe a „házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló 2019/1111 tanácsi rendelet” szöveg,

2. 19. § (2) bekezdés *a)* pont nyitó szövegrészében a „145%-át” szövegrész helyébe a „180%-át” szöveg,

3. 19. § (2) bekezdés *b)* pontjában a „135%-át” szövegrész helyébe a „165%-át” szöveg,

4. 54/A. § (4) bekezdésében a „gyermeklétszámtól” szövegrész helyébe a „gyermeklétszámtól – a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony egyes kérdéseit szabályozó kormányrendeletben foglaltak szerint –” szöveg,

5. 68. § (1) bekezdésében a „gyermeket védelembe” szövegrész helyébe a „gyermeket azonnal végrehajtható határozatával védelembe” szöveg,

6. 68. § (2) bekezdés nyitó szövegrészében a „– védelembe” szövegrész helyébe az „– azonnal végrehajtható határozatával védelembe” szöveg,

7. 72. § (1a) bekezdésében az „értesíti a gyámhatóságot” szövegrész helyébe az „értesíti a család- és gyermekjóléti központot, a gyámhatóságot” szöveg,

8. 74/A. §-ában a „gyámhatóság gyámot” szövegrész helyébe a „gyámhatóság gyermekvédelmi gyámot” szöveg,

9. 79. § (3) bekezdés *a)* pontjában a „szintjére,” szövegrész helyébe a „szintjére, véleményére,” szöveg,

10. 87. § (1) bekezdés *c)* pontjában a „gyermek iskolai” szövegrész helyébe a „gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai” szöveg,

11. 101. § (2) bekezdés *k)* pontjában a „módszertanát, valamint” szövegrész helyébe a „módszertanát, a gyermekvédelmi gyámi módszertant, valamint” szöveg,

12. 101. § (2) bekezdés *l)* pontjában a „gyermekotthonokat” szövegrész helyébe a „gyermekotthonokat, az emberkereskedelem áldozatává vált gyermekeket fogadó gyermekek átmeneti otthonát” szöveg,

13. 135. § (6d) bekezdés nyitó szövegrészében az „intézet jogosult” szövegrész helyébe az „intézet, valamint a védőnő jogosult a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz szolgáltatás igénybevételével” szöveg,

14. 137. § (2) bekezdésében a „működési nyilvántartásának” szövegrész helyébe a „jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartásának, valamint működési nyilvántartásának” szöveg,

15. 142. § (4) bekezdésében a „135. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontja” szövegrész helyébe a „135. § (3) bekezdés *a)* és *b)* pontja” szöveg,

16. 165. § (1) bekezdésében a „2022.” szövegrészek helyébe a „2024.” szöveg

lép.

20. §

Hatályát veszti a Gyvt.

a) 98. § (2) bekezdés *c)* pontjában a „személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 4. § (4) bekezdése szerinti természetes” szövegrész,

b) 128. § (3) bekezdés *c)* pontjában az „és a kapcsolattartás végrehajtása során a kapcsolattartás megvalósulására vonatkozó nyilatkozatok” szövegrész,

c) 132. § (6) bekezdésében a „vagy annak végrehajtása” szövegrész,

d) 132. § (7) bekezdésében az „ , a kapcsolattartás végrehajtásával” szövegrész,

e) 133/B. §-ában az „a kapcsolattartás végrehajtásának felfüggesztésére,” szövegrész,

f) 133/C. §-a.

3. A veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezése

21. §

Hatályát veszti a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendelet.

4. Záró rendelkezések

22. §

Ez a törvény 2023. január 1-jén lép hatályba.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat a gyermekvédelmi és szociális ellátásokat, szolgáltatásokat célzottabbá tevő, valamint az átláthatóságot és egységes jogalkalmazást elősegítő szabályokat tartalmaz.

A törvényjavaslat – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosításával – előírja az intézményi kiváltással összefüggő férőhelyszám csökkentésre vonatkozó kötelezettséget.

Részletes indokolás

1. §-hoz

A Kormány 2011-ben elfogadta a kiváltásra vonatkozó stratégiát, amellyel elköteleződött a fogyatékossággal élő személyek önálló életvitelének támogatása, a közösségi alapú szolgáltatások erősítése mellett. Átfogó cél a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény „Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás”-ról szóló 19. cikkének, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvénynek, továbbá a fogyatékossággal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2019-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról szóló 1295/2019. (V. 27.) Korm. határozatban foglaltaknak való megfelelés, a tényleges integráció biztosítása.

A fenti kötelezettségek alapján, Magyarországon legkésőbb 2036-ig meg kell szűnnie a fogyatékossággal élő személyek, pszichiátriai betegek számára ápolást-gondozást nyújtó, a célcsoportok vonatkozásában engedélyesenként 50 főnél nagyobb bentlakásos intézményi formának, és helyét át kell, hogy vegyék a közösségi alapú ellátási formák.

Az Európai Bizottság az EFOP 2.2.25 – „Közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – támogatott lakhatás kialakítása, szociális alapszolgáltatás fejlesztése” elnevezésű európai uniós finanszírozású projekt megvalósítása kapcsán a következő elvárást fogalmazta meg: jogszabályban kell rögzíteni a férőhelyszám csökkentésére vonatkozó azon kötelezettséget, amely szerint a kialakított új támogatott lakhatási férőhelyek számával megegyező mértékben országos szinten csökkenteni kell az 50 fő feletti tartós ápolást, gondozást nyújtó intézményi férőhelyszámot 2025. december 31-éig.

A módosítás az Európai Bizottság előírásának tesz eleget, továbbá elősegíti, hogy a nagylétszámú intézményekben élhetőbb feltételek alakuljanak ki.

2. §-hoz

Az Szt. képzési kötelezettséget ír elő a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, valamint a javítóintézetben szakmai munkakörben dolgozó és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyek, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző, vezetői megbízással rendelkező személyek számára.

Az előírt képzési kötelezettségek teljesítésére jelenleg a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által megvalósított, EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és VEKOP-7.5.1-16-2016-00001 azonosítószámú, „Szociális humán erőforrás fejlesztése" című kiemelt projektek keretén belül kerül sor. Szintén a projekt keretében került kialakításra a jelentkezési és képzésszervezési nyilvántartás, amely egy, a képzésekre, továbbképzésekre való jelentkezéshez kidolgozott informatikai rendszer. A módosítás már a projekt zárását, fizikai befejezését (2022. december 31.) követő időszakra az adatkezelés törvényi szintű szabályait rögzíti.

3. §-hoz

A szociális gondoskodásról szóló új törvény hatálybalépésével az étkeztetés két altípusa, a népkonyha és a szociális konyha megszűnik, a szolgáltatóknak a népkonyha szolgáltatást 2024. január 1-jéig étkeztetés formájában nyújtott szolgáltatássá kell átalakítaniuk, vagy dönthetnek úgy, hogy a szolgáltatást megszüntetik. A tervek szerint az erre vonatkozó szabályozás csak 2023. július 1-jén lép hatályba, azonban az átalakulásra kötelezett szolgáltatások száma növekedésének megakadályozása érdekében a kormányhivatalok 2023. január 1-jétől új népkonyha szolgáltatást a szolgáltatói nyilvántartásba már nem jegyezhetnek be.

4. §-hoz

A Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Kft. konkrét elnevezésének törlése a törvényből azt célozza, hogy az esetleges szervezeti átalakítások ne tegyék szükségessé a törvény módosítását a jövőben.

5. §-hoz

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a megelőlegezett gyermektartásdíj összege tekintetében 2022. január 1-jétől úgy szabályoz, hogy a gyámhivatal főszabályként a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatban megállapított összeget, százalékos marasztalás esetében az alapösszeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát. A hatályos szabályozás nem ad lehetőséget ennél alacsonyabb megelőlegezett összeg meghatározására, ugyanakkor a megelőlegezés elrendelhető abban az esetben is, ha a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 80%-át nem haladta meg. A módosítással lehetőség nyílik a megelőlegezett összeg főszabálytól eltérő, alacsonyabb összegben történő megelőlegezésére is.

6. §-hoz

A gyermekvédelmi gyámság bevezetésével egyidejűleg lehetőség nyílt a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között a gyámi feladatok megosztására. Lehetővé vált, hogy a gyermek számára otthont

nyújtó ellátást biztosító nevelőszülő kirendelhető legyen egyes gyámi feladatok ellátására. A törvényjavaslat módosítja a nevelőszülő gyámi kirendelésének feltételeit, a nevelőszülő akkor rendelhető ki az egyes gyámi feladatok ellátására, ha már legalább két éve nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll. Így a Gyvt.-ben indokolttá vált a gyermek számára történő szélesebb körű tájékoztatási kötelezettséget előírni, többek között a nevelőszülő egyes gyámi feladatokra történő kirendelésének lehetőségéről és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek ezzel kapcsolatos véleménynyilvánítási lehetőségéről.

7. §-hoz

A gyermekek számára szükséges és indokolt otthont nyújtó ellátás esetében a módosítással pontosításra kerül, hogy a kizárólag életkora miatt különleges ellátási szükségletű gyermek, valamint az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek, továbbá az utógondozói ellátásra jogosult fiatal felnőtt esetében az ellátásra való jogosultság nem a gyermek születésnapján, hanem az azt követő nappal szűnik meg.

8. §-hoz

Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégia végrehajtását szolgáló, 2022–2023 közötti időszakban végrehajtandó intézkedési tervről szóló 1228/2022. (IV. 14.) Korm. határozat 1. melléklet II. 3. 2. pontjában szerepel az emberkereskedelem áldozatává vált, családjukban nevelkedő gyermekek terápiás intézményi ellátásának modellezése 2023-ban.

Az emberkereskedelem területén az áldozatok menekítésével, gondozásával foglalkozó szervezetek jelzése alapján megállapítható, hogy vannak olyan gyermekek, akik családjukban élve válnak áldozattá, és nem minden esetben indokolt a gyermekek nevelésbe vétele, ezáltal a szülői felügyeleti jogok korlátozása. A családjukban élő gyermekek részére szükséges kialakítani egy új típusú védett elhelyezést, ahol speciális terápiás ellátás biztosításával, a családok aktív segítése, támogatása valósulhat meg, hogy ne kerüljön sor a gyermek családjából való kiemelésére, nevelésbe vételére. Ezzel csökkenthető lehet a gyermek újbóli áldozattá válása, a családi funkciók erősítésével a család megtartó és összetartó ereje megfelelően működhet.

9. §-hoz

A gyakorlati tapasztalatok alapján indokolttá vált a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás keretében a gyermekvédelmi gyámsággal kapcsolatos feladatok összefoglalása és kiemelése, különös tekintettel a gondozási hellyel történő együttműködésre.

10. §-hoz

A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony körében rögzítésre kerül, hogy a gyermekgondozó biztosításának különleges szükségletű gyermekek számához történő igazítása független attól, hogy ellátásukról nevelőszülő vagy különleges nevelőszülő gondoskodik.

11. §-hoz

Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek törvényes képviseletének ellátása szempontjából hatékonyabb eszköznek bizonyul, ha a gyámi feladatok ellátása megoszlik a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között. Ennek elősegítése érdekében módosulnak a nevelőszülő egyes gyámi feladatokra való kirendelésének szabályai. A kirendeléshez nem lesz szükséges, hogy a nevelőszülő már két éve nevelje az adott gyermeket, viszont feltétele lesz, hogy már két éve nevelőszülői feladatokat lásson el, így kellő jártassággal rendelkezzen a nevelőszülői feladatok területén. E tapasztalat birtokában fel

tudja mérni, hogy reális-e a részéről a törvényes képviselői feladatok vállalása a gyermek gondozása, nevelése mellett.

Ezzel egyidejűleg erősíteni szükséges a gyermekvédelmi gyám és a gyermek gondozási helye közötti együttműködést. Továbbá garanciális szabályként lehetővé kell tenni, hogy ha a gyámi feladatok ellátása megoszlik a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő között, a gyermek a gyermekvédelmi gyámhoz fordulhasson, ha a nevelőszülő nem az érdekeinek megfelelően látja el képviseletét.

12. §-hoz

A gyermekvédelmi gyámság egységes és hatékony ellátását támogatja a gyermekvédelmi gyámok közreműködésével készült, a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által jóváhagyott egységes, kötelező módszertan.

13. §-hoz

A gyakorlati visszajelzések alapján indokolttá vált a gyermekvédelmi gyám feladatainak kiegészítése azzal, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén hozzájárulhat a gyermek fényképének és hangfelvételének a készítéséhez, illetve felhasználásához.

14-17. §-okhoz

A Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer továbbfejlesztése keretében elkészült a nevelőszülők alkalmasságának megállapításával és a foglalkoztatási jogviszony létesítésével kapcsolatos tevékenység adminisztrációs modulja, az otthont nyújtó és utógondozói ellátást nyújtó szolgáltatók férőhelyeinek nyilvántartása, valamint a gyermekvédelmi gyámok nyilvántartása. Az új modulok bevezetésével módosulnak az adatkezelésre, továbbá a nyilvántartások vezetésére vonatkozó szabályok.

18. §-hoz

A gyermekvédelmi szakellátásban és a javítóintézetben foglalkoztatott személyek képzésére, a képzés szakmai és vizsgakövetelményeire, valamint a vizsgaszervezéssel kapcsolatos kérdésekre, továbbá a gyermekvédelmi gyámok képzésére és vizsgakövetelményeire vonatkozó szabályok miniszteri rendeletben történő szabályozására ad felhatalmazást a rendelkezés.

19. §-hoz

A rendelkezés a szövegcserés és pontosító rendelkezéseket tartalmazza. Ezek közül kiemelendő módosítás, hogy a védelembe vett gyermekek biztonságának növelése érdekében kimondásra kerül a védelembe vételi határozat azonnali végrehajthatósága. Így a jogorvoslati eljárás elhúzódása esetén is biztosított a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében szükséges szolgáltatások nyújtása.

Fentieken túl a nevelőszülők részére meghatározott képesítési előírásoknak történő megfelelés határideje meghosszabbításra kerül 2024. december 31-ig.

A módosítás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító jövedelmi küszöb tekintetében a normál jogrendi szabályozásba is átemeli a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendeletben meghatározott mértéket.

20. §-hoz

A paragrafus hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz. A kapcsolattartás végrehajtása bírósági hatáskörbe került, ezért szükséges a Gyvt. egyes rendelkezéseiből a gyámhatósági hatáskörre utalást hatályon kívül helyezni.

21. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a törvényjavaslat beemeli a Gyvt.-be és ezáltal a normál jogrendi szabályozás részévé teszi a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022. (IX. 9.) Korm. rendeletben foglaltakat, a veszélyhelyzeti kormányrendelet hatályon kívül helyezhető.

22. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.